
NOTAT til Folketingets Europaudvalg

Til: Folketingets Europaudvalg J.nr.: 2017 – 18790

CC: Bilag:

Fra: Fiskeripolitisk kontor Dato: 8. maj 2018

Emne: Delegeret retsakt om discardplan for demersalt fiskeri i Nordsøen

KOM dokument foreligger ikke

1. Resumé

Kommissionen forventes at udstede en delegeret retsakt om en discardplan for det demersale fiskeri i Nordsøen. Det regionale samarbejdsforum om fiskeriforvaltningen i Nordsøen (Scheveningengruppen)¹ udarbejder et udkast til fælles henstilling om udformningen af den plan, som skal sikre, at landingsforpligtelsen for fiskerier efter ni demersale arter i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat kan gennemføres gradvist i perioden 2016-2019 i overensstemmelse med den nye grundforordning for den fælles fiskeripolitik. På baggrund af en fælles henstilling fra Scheveningengruppen skal Kommissionen udarbejde forslag om indførelsen af landingsforpligtelsen, der vedtages som en delegeret retsakt. Forslaget er en opfølgning på den udsnidsplan, som finder anvendelse for 2018 (Kommissionens delegerede forordning 2018/45). Den fælles henstilling forventes fremsendt til Kommissionen ultimo maj 2018 af Scheveningengruppens formandskab med henblik på forelæggelse for Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri (STECF) til faglig vurdering. Herefter kan Kommissionen udstede den delegerede retsakt, som forventes at kunne træde i kraft med virkning fra den 1. januar 2019. Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelser mod udstedelsen af den konkrete delegerede retsakt, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

2. Baggrund

Kommissionen forventes at fremsende et forslag til Kommissionens delegerede forordning om fastsættelse af en udsnidsplan for fiskeriet efter visse demersale arter i Nordsøen og i EU-farvande i ICES-afsnit IIa fra 1. januar 2019.

Grundforordningen (EU) nr. 1380/2013 om den fælles fiskeripolitik, særligt artikel 18, lægger op til et udvidet regionalt samarbejde mellem medlemsstater med en direkte forvaltningsmæssig interesse i geografiske områder inden for rammerne af den fælles fiskeripolitik. De pågældende medlemsstater kan med hjemmel i artikel 18 fremsende en fælles henstilling om indholdet af en plan for gennemførelse af landingsforpligtelsen (udsnidsplan) til Kommissionen. Kommissionen kan på baggrund af den fælles henstilling vedtage en endelig udsnidsplan i form af en delegeret retsakt.

¹ Scheveningengruppen består af de medlemsstater, der har direkte fiskeriinteresser i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat, det vil sige Danmark, Sverige, Storbritannien, Tyskland, Nederlandene, Belgien og Frankrig. Gruppen er drivkraften i regionaliseringsprocessen, ikke mindst med hensyn til formulering af fælles henstillinger på fiskeriområdet og helt aktuelt i arbejdet med formuleringen af planer for implementeringen af landingsforpligtelsen. Kommissionen deltager ad hoc.

Den delegerede retsakt kan kun træde i kraft, hvis Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse inden for en frist på 2 måneder. Fristen for indsigelse kan forlænges med 2 måneder efter anmodning fra enten Europa-Parlamentet eller Rådet. Europa-Parlamentet træffer beslutning om indsigelse med et flertal af sine medlemmer, mens Rådet træffer beslutning med kvalificeret flertal.

Kommissionen forventer, at forslaget kan vedtages som en delegeret retsakt cirka seks måneder efter, at den fælles henstilling er modtaget officielt af Kommissionen.

3. Formål og indhold

Et af de centrale elementer i reformen af den fælles fiskeripolitik er gradvist at bringe udsmid til ophør i alle fiskerier ved at indføre et udsmidsforbud (landingsforpligtelse). Tidsplanen for indførelsen af landingsforpligtelsen fremgår af den nye grundforordning. Første del af landingsforpligtelsen trådte i kraft den 1. januar 2015 og omfattede fiskeri efter pelagiske arter og industriarter, samt fiskeri i Østersøen. Anden del trådte i kraft den 1. januar 2016 og omfattede blandt andet fiskerierne efter demersale arter i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat, samt gradvist frem til 1. januar 2019 bifangster i disse fiskerier.

Med reformen af den fælles fiskeripolitik indgår det regionale samarbejde mellem medlemsstaterne som et vigtigt element i forbindelse med udarbejdelse af fælles henstillinger og forslag inden for fiskeriforvaltningen. Scheveningengruppen har siden 2015 årligt afgivet en fælles henstilling til Kommissionen vedrørende en udsmidsplan for fiskerierne efter demersale arter i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat for det kommende år.

Scheveningengruppen udarbejder i dialog med Kommissionen et udkast til fælles henstilling om videre implementering af landingsforpligtelsen for udestående bifangster i det demersale fiskeri i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat gældende fra 2019. Udkastet forventes fremsendt til Kommissionen inden 1. juni 2018 af Scheveningengruppens formandskab. Inden Kommissionen kan fremsætte forslag til den delegerede retsakt, skal henstillingen forelægges Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri (STECF) med henblik på en faglig videnskabelig vurdering af de enkelte elementer i udsmidsplanen, herunder en vurdering af den krævede videnskabelige dokumentation for eventuelle undtagelser fra udsmidsplanen. Forelæggelsen for STECF varetages af Kommissionen. Det forventes, at Kommissionens delegerede retsakt herefter kan vedtages, og såfremt at Rådet og Europa-Parlamentet ikke gør indsigelser, kan den træde i kraft med virkning fra den 1. januar 2019.

En udsmidsplan kan i henhold til grundforordningen indeholde følgende elementer:

- Bestemmelser for fiskeri eller arter omfattet af landingsforpligtelsen, herunder ændring af tekniske regler med henblik på at øge redskabernes selektivitet.
- Bestemmelser om undtagelser fra landingsforpligtelsen for så vidt angår arter, som ifølge videnskabelig dokumentation udviser en høj overlevelseshastighed.

- Bestemmelser om særlige undtagelser ("de minimis")².
- Bestemmelser om fangstdokumentation.
- Hvis det er relevant, fastsættelse af bevarelsesmæssige mindstereferencestørrelser³.

Det Rådgivende Råd for Nordsøen og Det Rådgivende Råd for det pelagiske fiskeri har i vid udstrækning deltaget i møderne i Scheveningengruppen, hvor de blandt andet har afgivet anbefalinger til mulige undtagelser. De rådgivende råd består af repræsentanter fra erhvervet og NGO'er.

Hovedelementerne i udkastet til den fælles henstilling er undtagelserne fra landingsforpligtelsen. Eksisterende undtagelser er blevet opdateret og nye er kommet til. I forhold til den delegerede retsakt for fiskeriet i 2018 forventes følgende nye undtagelser at blive anbefalet af Scheveningengruppen til den delegerede retsakt for fiskeriet fra 2019:

Høj overlevelse

Henstillingen fra Scheveningengruppen forventes at indeholde undtagelser fra landingsforpligtelsen med henvisning til høj overlevelse af rødspætter i fiskeri med henholdsvis garn og snurrevod i Skagerrak, Kattegat og Nordsøen, hvor overlevelsen i henhold til danske forskningsresultater ligger på henholdsvis 100 % og 78%. Henstillingen forventes ligeledes at indeholde en undtagelse for fiskeri efter rødspætte med trawl i vintermånederne, hvor danske forskningsresultater viser en overlevelse på 75%. Det er under overvejelse, om henstillingen skal omfatte et forslag til midlertidig generel undtagelse for rødspætte under mindstemål i trawlfiskeriet og bomtrawlfiskeriet på visse betingelser, herunder fuldt dokumenteret fiskeri, øget selektivitet og et forskningsprogram, med henblik på at indsamle yderligere data om overlevelse. Overlevelsen i nederlandske undersøgelser ligger på 15-20% med store udsving.

Henstillingen forventes desuden at indeholde en tidsbegrænset undtagelse med henvisning til høj overlevelse af skader og rokker (2019-21) på visse betingelser, herunder fangstrapportering og selektivitet, med henblik på at indsamle yderligere data om overlevelse. Undersøgelser viser en overlevelse, der svinger mellem 34% og 95% for forskellige arter skader og rokker.

De minimis

Henstillingen fra Scheveningengruppen forventes at indeholde de minimis-undtagelser i Nordsøen for:

- bifangster i hesterejefiskeriet,
- bifangster af pelagiske arter i demersalt fiskeri,
- bifangster af lange,
- bifangster af hvilling i bomtrawlfiskeriet, og

² "De minimis" er en begrænset undtagelsesbestemmelse, som indebærer, at visse fangster inden for en nærmere fastsat grænse ikke skal fratrækkes en kvote, ligesom der ikke er krav om, at sådanne fangster skal bringes i land, men de skal dog registreres fuldt ud. Den overordnede bestemmelse fremgår af grundforordningen 1380/2013, mens de nærmere betingelser fastlægges i udsmidplanerne.

³ Fisk under bevarelsesmæssig mindstereferencestørrelse må i henhold til grundforordningen ikke sælges, frembydes eller udbydes til salg til direkte konsum, og anvendelsen begrænses således til andre formål, herunder fiskemel, fiskeolie, foder til selskabsdyr, tilsætningsstoffer, lægemidler og kosmetik.

- bifangster af industriarter i demersalt fiskeri.

Andre ændringer

Der forventes yderligere i henstillingen fra Scheveningengruppen at blive medtaget foranstaltninger vedrørende fartøjers fangster af beskadigede, syge eller forurenede fisk.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt den delegerede retsakt.

5. Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Der er allerede forudset statsfinansielle og administrative konsekvenser for det offentlige ved indførelse af landingsforpligtelsen, som er vedtaget i forbindelse med den nye grundforordning 1380/2013. Ligeledes er det forudset, at overgangen i forbindelse med indførelsen af landingsforpligtelsen vil have erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Det er vurderingen, at landingsforpligtelsen på sigt vil bidrage til en mere effektiv og bæredygtig anvendelse af ressourcerne og dermed have en positiv virkning på beskyttelsesniveauet i Danmark og i EU.

I relation til den konkrete udsmidtsplan, som er en fortsættelse af den eksisterende plan for demersale fiskerier i Nordsøen i 2018, forudses der først og fremmest øgede offentlige udgifter til administration samt i relation til kontroldelen, idet landingsforpligtelsen i 2019 udvides til at omfatte alle bestande underlagt kvoteregulering. Der vil endvidere være erhvervsøkonomiske konsekvenser, som afhænger af, hvad der opnås enighed om i det endelige kompromis, herunder i form af eventuelt påkrævede ændringer i fiskeripraksis og dækningsbidragskalkulen på henholdsvis kort og lang sigt fra de fisk, der hidtil er blevet smidt ud, men som nu skal landes.

8. Høring

§ 5-udvalget (fiskeri) er blevet hørt, hvor der indkommet følgende bemærkninger:

Danmarks Fiskeriforening PO (DFPO) understreger, at hvad angår discardplanen for 2019, så er det vigtigt at sikre, at der er simple regelsæt, der regulerer fiskeriet – fiskerne skal kunne håndtere fangster af både uundgåelige bifangster og uønskede fangster uden at de løber ind i problemer med fiskerikontrollen. Det skal samtidig være sådan, at undtagelser, som indføres for visse fangster af bestemte arter i et farvand, i princippet også bør gælde for de samme arter i andre farvande.

DFPO mener, at det er vigtigt, at der, som illustreret med de minimis undtagelser, som er på bordet, arbejdes på hensigtsmæssige løsninger i forhold til konkrete fiskerier, som eksempelvis hesterejefiskeriet.

Hvad rødspætter angår, så er DFPO stærkt uforstående over for, at man på trods af undersøgelser, som viser en høj overlevelse på 40 pct. ved genudsættelse af rødspætter fanget i trawl fra dansk side ikke arbejder for en undtagelse fra landingspligten for rødspætter fanget i trawl. Det er helt sikkert, at alle fisk, som ilandbringes, vil dø og derfor er det for danske fiskere fuldstændigt uforståeligt, at en generel undtagelse fra landingspligten for rødspætter fanget i trawl ikke gennemføres. Det er sådan noget der gør, at fiskerne ikke støtter op om landingspligten – at man i forhold til rødspætter ignorerer den unødvendige påvirkning af fiskeridødeligheden, som tvungen landingspligt indebærer. Foreningen bemærker, at man ikke skal kunne sige, hvorvidt en undtagelse knyttet til fuld dokumentation er relevant for et hollandsk bomtrawlfiskeri, hvor man står med en kvotemæssig udfordring, men for dansk fiskeri giver denne tilgang ingen mening.

Endelig gør DFPO opmærksom på choke-species-problematikken, hvor opbrug af kvote til fiskeri af en art kan resultere i, at fiskeri efter andre arter må stoppes. DFPO bemærker, at choke species problematikken ikke løses med discardplanen, men skal ses i sammenhæng med planen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det vurderes ikke, at der fra Rådet vil blive gjort indsigelse mod Kommissionens delegerede retsakt.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen forholder sig positivt til gennemførelse af tiltag i fiskeriforvaltningen, som følger af den nye grundforordning. Regeringen støtter et samlet kompromis om fælles indstilling til fortsættelse og justering af den gældende udsmidsplan for demersale fiskerier i Nordsøen for 2019, hvor alle kvotebelagte bestande omfattes af landingsforpligtigelsen.

Regeringen vil arbejde for at få en praktisk velfungerende landingsforpligtelse, og for at reglerne bliver så enkle, kontrollerbare og omkostningseffektive som muligt.

Regeringen arbejder for et level playing field for medlemsstaters forskellige fiskerier.

Endelig arbejder regeringen for at opnå en plan for de omfattede demersale fiskerier i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat, der opfylder målene i reformen om den fælles fiskeripolitik i EU, herunder en anvendelse af undtagelser, som er videnskabelig begrundet.

Regeringen arbejder i den forbindelse for undtagelser for rødspætte i garn og snurrevod samt i et vinterfiskeri for trawl.

Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelser mod udstedelsen af den konkrete delegerede retsakt, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

[Notat er ligeledes oversendt til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg.]

Der er oversendt et orienterende notat om regionalt samarbejde inden for den fælles fiskeripolitik til Folketingets Europaudvalg den 2. april 2014.

Fiskeripolitisk kontor